

fint Hoved, der har siddet inde i et af de ministerielle Kontorer. Han har inddelt det i saa mange Rubrikker, hvoraf den ene staar i Forbindelse med den anden, at det hele er en stor Faldgrube, som mange Sogneraadsformænd falde i, og det er dog ikke Meningen, at man gør dem det Arbejde, der skal udføres ogsaa i Henseende til statistiske Oplysninger, mere besværligt end højst nødvendigt. Jeg tager heraf Anledning til at gøre den Bemærkning som Formand for en stor Sogneraadsforening, hvor jeg ved vore Møder ofte har erfaret, at det er et af de Spørgsmaal, der stadig trænge sig frem: Kunne vi ikke snart blive fri for den Masse statistiske Oplysninger, der stadig kræves af os, og hvis vi skulle besvare dem, kunne vi saa ikke faa Spørgsmaalene stillede saa jævnt og ligefremt som muligt? Idet jeg anbefaler Forslaget og takker den højtærede Minister, fordi han har fremsat det, tillader jeg mig at gøre denne Henstilling.

Hyller: Jeg vilde gerne sige et Par Ord vedrørende dette Lovforslag; det skal ikke være for at gøre Indvendinger mod det; tværtimod, jeg kan godt forstaa, at man nu gaar til den her foreslaaede Forhøjelse, efter at Loven af 1892 har virket en Del Aar. Det Arbejde, som Sogneraadsformændene have, kræver nemlig sikkert en betydelig Tid, og de faa jo mere og mere ind under deres Virksomhed. Alene de ny Skattelove have givet dem et ikke saa ganske ringe Arbejde, og jeg tror, at man adskillige Steder ude paa Landet beklager sig over det store Arbejde, der paa-byrdes Sogneraadene. Jeg kunde imidlertid ønske, at der blev fastsat i Loven, at Sogneraadsformanden blev fast lønnet i Stedet for, at han skulde have den Medhjælpssum, som foreslaas her. Skønt det Beløb, der skal betales pr. Individ inden for Sognet, er bestemt til Medhjælp for Sogneraadsformanden, lader det nemlig til, som om denne Sum i alt Fald til Dels gaar til Sogneraadsformanden, og det er jo ret kedeligt, da det staar i Lovforslaget her, at det er Medhjælperne, der skulle betales, ikke Sogneraadsformanden. Jeg har dog ikke noget imod, at dette sker, aldeles ikke, men jeg mener ikke, at det er heldigt, at Loven siger et, naar det sker paa en anden Maade i Praksis. Hvad der saaledes er Coutume enkelte Steder vil sikkert nok kunne have den skadelige Følge, at den trænger ind paa andre Steder. En saadan Coutume er i Strid med Loven, thi Loven giver ikke Ret dertil.

Jeg kunde f. Eks. tænke mig, at der er Folk ude i Landet, som meget godt kunde modtage Valg til Formand og være kvalificerede til at udføre Hvervet, som sad inde med gode Evner, havde Lyst og Interesse og vilde udføre Hvervet med Nidkærhed, men som af økonomiske Grunde maatte sige nej. Jeg tænker her paa Husmænd og Indsiddere. Det er jo saaledes, at Sogneraadene i de senere Aar have faaet en ret stærkt forøget Tilgang af disse to Dele af Folket, og at der findes Emner deriblandt til Formandspladserne, er vistnok sikkert. Jeg ved ogsaa, at Medlemmer af dette høje Ting, der ere Byraads- eller Sogneraadsmedlemmer, ved den kommunale Valglovs Behandling her have talt rosende om Arbejdere, Husmænd og Indsiddere, der ere komne ind i Sogneraadene. De have omtalt dem som overordentlig dygtige og intelligente Mænd, der have arbejdet med Lyst og Iver og have gjort Sognene en god Tjeneste ved den Virksomhed, de have udfoldet.

Jeg mener altsaa, at det vil være vanskeligt for disse Mænd, dersom de foreslaas til Sogneraadsformænd, og de eredaarligt økonomisk situerede, at modtage Hvervet, hvorimod de vilde blive i Stand til at modtage Valget, dersom der kunde ydes dem en saa stor Sum, at de kunde komme igennem dermed, idet de maaske kunde udføre det meste Arbejde selv, hvorved de vilde faa mindre at betale til Medhjælp. Jeg tror, det vilde være overordentlig godt, hvis man kunde faa Folk af Arbejderstanden, hvad enten det nu er Husmænd eller Indsiddere, til at overtage disse Pladser. Det er vel ret vanskeligt at sige, hvilken Løn der bør sættes for Sogneraadsformændene; jeg hører jo her, at der er Sogneraad, der ikke ere naaede saa højt op som til 15 Øre pr. Individ, medens de andre Steder ere komne højere op; men det vilde sikkert ikke være ret vanskeligt at faa skaffet Oplysninger om, hvad der er betalt for dette Medhjælperarbejde i den Tid, Loven af 1892 har virket; jeg antager, at det Udvalg, der bliver nedsat angaaende dette Lovforslag, vil kunne skaffe disse Oplysninger. Jeg kunde ønske for mit Vedkommende, at vi kunde komme saa vidt at faa disse Stillinger lønnede. Det er jo almindeligvis Gaardmænd, der ere Sogneraadsformænd, men jeg har heller ikke noget imod, at de lønnes, thi det er min Tro, at der er mange Gaardmænd, der sidde smaat nok i det, saa at de ogsaa kunde trænge til at faa en saadan fast Betaling. Men det ser mindre godt ud,